

KVALITETA

**života
osoba
s INVALIDITETOM**

**u
Gradu
Zagrebu**

**GRAD
ZAGREB**

Nakladnik

GRAD ZAGREB

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje
i osobe s invaliditetom

Za nakladnika

mr. sc. Lora Vidović, pročelnica

Pripremili

dr. sc. Marinka Bakula - Anđelić
Mustafa Sharifi
Barbara Lovrić

Autori istraživanja

izv. prof. dr. sc. Marko Buljevac
prof. dr. sc. Gorka Vuletić

Grafičko oblikovanje

Barbara Lovrić
Mustafa Sharifi

ISBN 978-953-8319-50-1

Zagreb, srpanj 2024.

Umnožavanje ove publikacije ili njezinih dijelova u bilo
kojem obliku, kao i distribucija, nije dozvoljena bez
prethodnog pismenog odobrenja izdavača.

Pojmovi koji se koriste u ovoj publikaciji, a imaju rodni
značaj, bez obzira na to koriste li se u muškom ili
ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i
ženski rod.

Poštovani sugrađani!

Zadovoljstvo nam je predstaviti rezultate istraživanja „Kvaliteta života osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu“ iz perspektive osoba s invaliditetom koje su sudjelovale u istraživanju.

Istraživanje obuhvaća širok spektar tema, od materijalnog statusa, pristupačnosti javnih prostora, sudjelovanja u društvenom životu do mentalnog zdravlja, a provodilo se od 6. studenog do 11. prosinca 2023.

Grad Zagreb je tijekom proteklih dvadeset godina prošao kroz značajne društvene, urbanističke i zakonodavne promjene pri čemu su znatan utjecaj na kvalitetu života osoba s invaliditetom i njihovih obitelji imale zagrebačke strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom.

Zagrebačka strategija poslužila je kao model i inspiracija ostalim gradovima u Hrvatskoj i Europskoj uniji u razvoju vlastitih strateških dokumenata. To je bio tek početak dugoročnog inkluzivnog razvoja Grada Zagreba.

U ovom istraživanju, zanimale su nas subjektivne procjene osoba s invaliditetom o utjecaju promjena na njihovu svakodnevicu, kako bismo zajedno nastavili s unaprjeđivanjem kvalitete njihovog života, a odgovore možete pronaći u ovoj publikaciji.

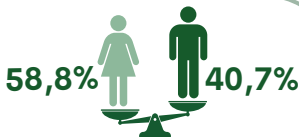
Zahvaljujemo svima koji su sudjelovali u istraživanju, a naročito ispitanicima, bez kojih se ono ne bi moglo provesti.

Nadamo se da će rezultati istraživanja pružiti korisne informacije i inspirirati donositelje politika, kao i sve nas koji smo zajedno na ovom putovanju, kako bismo unaprijedili kvalitetu života osoba s invaliditetom i stvorili uključivije društvo.

**Gradski ured za socijalnu zaštitu,
zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom**

SOCIODEMOGRAFSKA OBILJEŽJA

U Gradu Zagrebu živi **116.979** osoba s invaliditetom
(**15,2%** ukupnog stanovništva).

**Ne mogu se opredijeliti: 0,5 %*

45%

ispitanika u dobi od 26 - 45 godina

Stupanj obrazovanja

0,5%

Nezavršena osnovna škola

3,5%

Osnovna škola

65,1%

Srednja škola

8,4%

Preddiplomski
stručni ili sveučilišni
studij

18,7%

Specijalistički diplomski
stručni studij ili sveučilišni
diplomski studij/integrirani
studij

3,7%

Poslijediplomski
specijalistički studij,
znanstveni magistarski
studij ili doktorski studij

Radni status

56,9%

Zaposlen

13,3%

Nezaposlen

27,5%

Umirovljenik

2,3%

Učenik/student

Bračni status

48%

Samac

30,4%

Oženjen

7,6%

Razveden

7,2%

Izvanbračna
zajednica/životno
partnerstvo

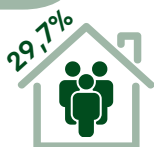
6,8%

Udovac

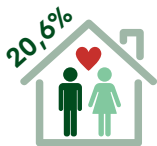
Sastav kućanstva

Sam

S roditeljem/ima

S bračnim ili
izvanbračnim
partnerom

S partnerom i
djecom

Sam s
djetetom/
djecom

Ostalo (s roditeljima,
partnerom i djecom;
s rodbinom; s čimericom)

3,3%

U ustanovi ili
na smještaju (udomiteljska
obitelj, organizirano
stanovanje, obiteljski dom)

Broj članova kućanstva

19,7%

22,5%

22,5%

17,1%

17,2%

Vrsta invaliditeta

45%

TJELESNA
OŠTEĆENJA

24,3%

SENZORNA
OŠTEĆENJA

11,5%

INTELEKTUALNA
OŠTEĆENJA

19,2%

OSTALA
OŠTEĆENJA

Oštećenja drugih organa i
organskih sustava,
kromosomopatije, prirođene
anomalije i rijetke bolesti

4,7%

Mentalna (psihosocijalna)
oštećenja

2,8%

Višestruka oštećenja

9,1%

Poremećaji iz spektra
autizma

2,1%

Oštećenja govorno-glasovne
komunikacije

0,5%

Vrijeme nastanka invaliditeta

49,1%

Rođenjem

17,6%

Do 18. godine
života

33,3%

Nakon 18. godine
života

MATERIJALNI STATUS

Prava ostvarena temeljem invaliditeta

Najviše ispitanika ostvaruje pravo na ...*

195

Znak pristupačnosti

139

Pravo na policu dopunskog zdravstvenog osiguranja na teret sredstava iz državnog proračuna

124

Pravo na osobnu invalidninu

120

Pravo na besplatnu godišnju pokaznu kartu ZET-a za osobe s invaliditetom

*N - Koliko puta je navedeno

Zadovoljstvo pruženom skrbi države i Grada Zagreba

Ispitanici najčešće procjenjuju da su nezadovoljni koliko i zadovoljni skrbi države i Grada Zagreba

DRŽAVA

18

10,1

GRAD ZAGREB

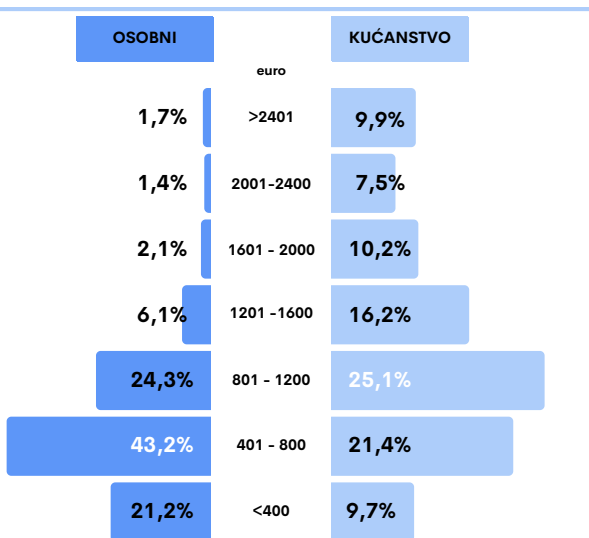
20,9

10,3

Veći udio ispitanika zadovoljniji je skrbi pruženom od Grada Zagreba, nego od države.

PROSJEČNI MJESEČNI PRIHOD

u prethodna 3 mjeseca

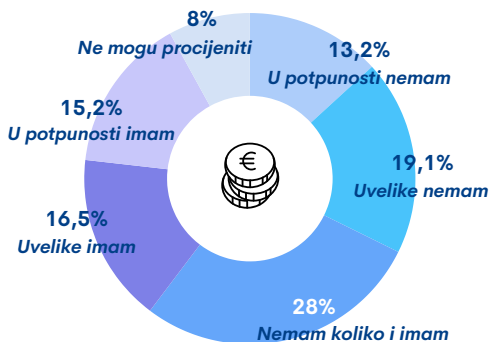
1/5

navodi da ostvaruje mjesečna primanja do 400 eura

Velik dio ispitanika ostvaruje primanja koja su ispod prosječne plaće u Gradu Zagrebu

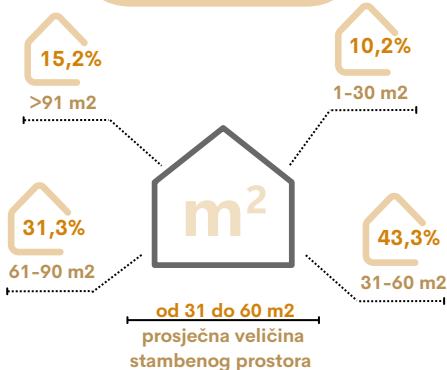
Velik broj ispitanika živi blizu ili ispod linije siromaštva

Mogućnost zadovoljenja potreba temeljem primanja

STANOVANJE

Veličina stambenog prostora

Vlasništvo

U vlasništvu osobe s invaliditetom ili člana kućanstva bez stambenog kredita

61,1%

16,3%

U vlasništvu osobe s invaliditetom ili člana kućanstva, ali uz stambeni kredit

8%

U najmu (podstanarstvo kod privatne osobe)

11,1%

U najmu (ugovor s Gradom Zagrebom)

**Razlika do 100 % odnosi se na osobe s invaliditetom koje su smještene u ustanovi, organiziranom stanovanju ili kod udomitelja.*

Prilagođenost životnog prostora

16,5%

navodi da je njihov životni prostor uvelike ili u potpunosti neprilagođen potrebama

Koji su **PROBLEMI?**

"...nemam svoj kutak..."
"...nemam spavaću sobu..."
"...4 osobe žive u 40 m2..."
"...trebamo veći stan..."
"...male prostorije za dvoja kolica..."

Veličina stambenog prostora

Nepristupačan životni prostor

"...svjetlo za zvono..."
"...premale i preuske prostorije za invalidska kolica..."
"...nepostojanje kontrasta namještaja i prostora..."

"...podrumski vlažan stan, često poplavljen..."
"...pola stana nema struje, nema grijanja..."
"...slaba izolacija od hladnoće..."
"...podrum, vlaga, plijesan..."

Energetski faktori vezani uz životni prostor

Oštećenja od potresa i derutnost

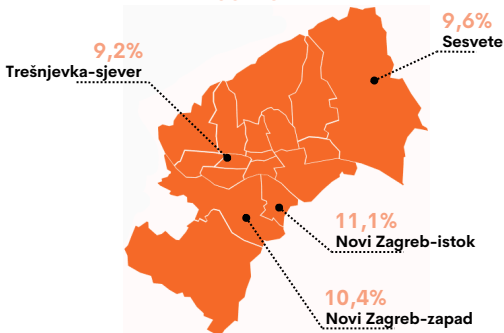
"...oronulost zidova koje nije moguće sanirati..."
"...loša stolarija, puše odasvud..."
"...propuh, miševi, kukci, štakori, oronulost svega..."
"pukotine još od potresa..."

"...zgrada nema dizalo..."
"...prestrma kosina u stubištu..."
"...mogućnost izlaska iz stana samo sa sanitetom..."
"stepenice na ulazu u kuću..."

Pristup stanu/kući

Gradske četvrti

UDIO SUDIONIKA

61,3%

UVELIKE ILI U POTPUNOSTI ZADOVOLJNI
gradskom četvrti

RAZLOZI NEZADOVOLJSTVA

“...loši nogostupi, pješački prijelazi...”

“...prijelazi loše prilagođeni, opasni za kretanje u kolicima...”

“...mali broj spuštenih rubnjaka...”

“...slaba rasvjeta, kontejneri za otpad po nogostupima, parkirani auti...”

“...neoznačene i nekontrastne staze...”

**Nepristupačnost
cesta i prometne
signalizacije**

“...jako slaba javna rasvjeta...”

“...prljave i nečiste ulice, naročito kad je jesen...”

“...neuredne ulice (posebno odvoz smeća), neuređena infrastruktura...”

“...uglavnom nema nogostupa u sporednim ulicama...”

Neuređenost

“...nema sadržaja za boravak i organiziranih radionica za osi...”

“...pre mali broj dodatnih sadržaja (kulturnih), specijaliziranih ortopedskih prodavaonica, nedostatak pješačke zone...”

“...nema parkova...”

Izostanak sadržaja

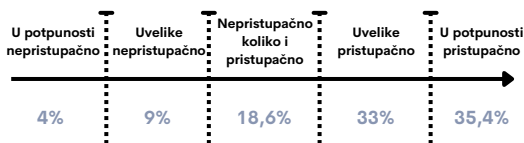
“...nema dovoljni broj parkinga za osobe s invaliditetom...”

“...previše automobila parkirano na mjestima gdje se ne smije...”

**Nedovoljno
parkirnih mjesta**

PRISTUPAČNOST

Zgrada/kuća u kojoj žive

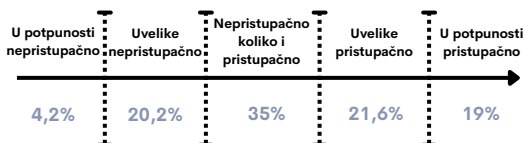

RAZLOZI NEPRISTUPAČNOSTI

Nepostojanje dizala	Stepenice	Nepostojanje ili neadekvatna rampa	Nedovoljno mjesta za kretanje
	Neprikladnost	Nepostojeći i neodgovarajući kolnici	

Javne zgrade

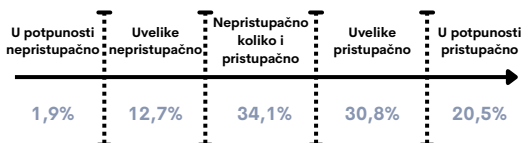

ŠTO UČINITI DA JAVNE ZGRADE BUDU PRISTUPAČNIJE

Izgraditi rampe i ugraditi dizala	Osigurati informacijsko-komunikacijsku pristupačnost	Postaviti linije vodilje	Prilagoditi rampe, prilaze i rubnjake	Senzibilizirati zaposlenike javnih ustanova
-----------------------------------	--	--------------------------	---------------------------------------	---

Javne površine

ŠTO UČINITI DA JAVNE POVRŠINE BUDU PRISTUPAČNIJE

Prilagoditi rubnjake, nogostupe i kolnike

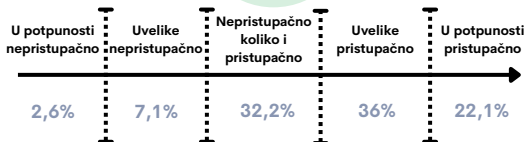
Prilagoditi prometnu signalizaciju za slijepe i slabovidne osobe

Izgraditi rampe i liftove za osobe s tjelesnim oštećenjima

Regulirati parkiranje i promet

Održavati javne površine

Gradski parkovi

ŠTO UČINITI DA GRADSKI PARKOVI BUDU PRISTUPAČNIJI

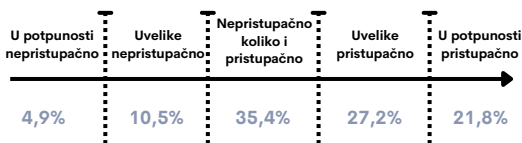
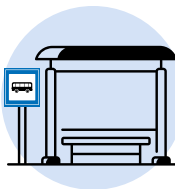

Osigurati pristup i prilagoditi za kretanje

Primijeniti pravne propise i univerzalni dizajn

Održavati površine i infrastrukturu

Autobusna/tramvajska stajališta

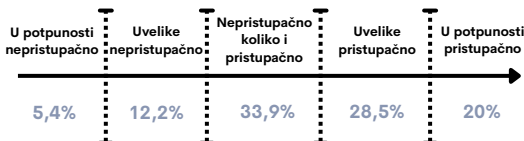

ŠTO UČINITI DA AUTOBUSNA I TRAMVAJSKA STAJALIŠTA BUDU PRISTUPAČNIJA

Osigurati informacijsko-komunikacijsku pristupačnost	Osigurati pristup stajalištima putem dizala, rampi i zvučne signalizacije	Prilagoditi stajališta radi smanjenja razmaka između vozila i stajališta	Osigurati samostalno kretanje i boravak na stajalištima
--	---	--	---

Javni prijevoz

ŠTO UČINITI DA JAVNI PRIJEVOZ BUDE PRISTUPAČNIJI

Senzibilizirati i educirati vozače	Osigurati (automatske) rampe u vozilima	Osigurati niskopodne tramvaje i autobuse	Osigurati informacijsko-komunikacijsku pristupačnost
------------------------------------	---	--	--

UKLJUČENOST U AKTIVNOSTI I SADRŽAJE

PITALI SMO

KOLIKO ČESTO
su uključeni u
aktivnosti i
sadržaje

Odlazak u **KINO**

Nikada	Jednom u par godina	Jednom godišnje
32,2%	21,7%	13,2%

Odlazak u **KAZALIŠTE**

Nikada	Jednom u par godina	Jednom godišnje
39,8%	21,8%	9,8%

Odlazak na **KONCERTE**

Nikada	Jednom u par godina	Jednom godišnje
37,4%	19,9%	9,8%

Odlazak na **IZLOŽBE**

Nikada	Jednom u par godina	Jednom godišnje
41%	21,7%	12,4%

Odlazak na **SPORTSKE MANIFESTACIJE**

Nikada	Jednom u par godina	Jednom godišnje
53%	17,7%	5,3%

Odlazak u **CAFFE BAR**

Nikada	Nekoliko puta mjesečno	Nekoliko puta tjedno
9%	23,3%	15%

Odlazak u RESTORAN

Nikada

17,4%

Nekoliko
puta godišnje

34,7%

Nekoliko
puta
mjesečno

13,1%

Odlazak u ŠETNJU

Svakodnevno

34,4%

Nekoliko
puta tjedno

25,1%

Nikada

6,2%

Provođenje vremena na

JAVNIM MJESTIMA

Svakodnevno

16,6%

Nekoliko
puta tjedno

21,1%

Nekoliko
puta
mjesečno

23,5%

Bavljenje SPORTSKIM AKTIVNOSTIMA

Nikada

46,2%

Nekoliko
puta tjedno

16,3%

Svakodnevno

9,3%

HOBIJI

Svakodnevno

26,1%

Nekoliko
puta tjedno

17,5%

Nikada

23,3%

RADIONICE, TEČAJEVI, PREDAVANJA

Nikada

47,6%

Nekoliko
puta godišnje

15,5%

Nekoliko
puta
mjesečno

10,5%

Aktivnosti UDRUGE

Nikada

43,2%

Nekoliko
puta godišnje

13,7%

Nekoliko
puta tjedno

8,4%

VOLONTIRANJE

Nikada

65,2%

Jednom u par
godina

9,8%

Nekoliko
puta godišnje

8,3%

Aktivnosti VJERSKE ZAJEDNICE

Nikada

62%

Nekoliko
puta godišnje

9,8%

Jednom
tjedno

7,3%

Druženje s PRIJATELJIMA

Svakodnevno

27,3%

Jednom
tjedno

12,4%

Nekoliko
puta
mjesečno

21,3%

Druženje s OBITELJI i RODBINOM

Svakodnevno

16,2%

Nekoliko
puta
mjesečno

22,2%

Nekoliko
puta godišnje

22,7%

Odlazak na IZLETE i PUTOVANJA

Nikada

23,6%

Jednom
godišnje

13,3%

Nekoliko
puta godišnje

40,5%

Članstvo u političkoj stranci

DA

4,2%

NE

95,8%

Članstvo u udruzi/savezu osoba s invaliditetom

DA

65,3%

NE

34,7%

Glasovanje na izborima

DA

76,8%

NE

23,2%

Problemi s pristupom biračkom mjestu

DA

10,1%

RAZLOZI NESUDJELOVANJA u aktivnostima i sadržajima

Nepristupačnost

Otežana pokretljivost

Nedostatak vremena

Prijevoz

Nedostatna financijska sredstva

Nedostupnost osobne asistencije

Zdravstveno stanje

Nedostupnost pratnje

Nerazumijevanje okoline

Izostanak interesa

FORMALNA I NEFORMALNA PODRŠKA

NEFORMALNA PODRŠKA

24%

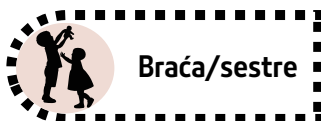
u potpunosti zadovoljni

52,5%

Nemaju supruga/partnera

u potpunosti zadovoljni **35,8%**

Roditelji

31,6%

u potpunosti zadovoljni

25,7%

Nemaju braće/sestara

u potpunosti zadovoljni **35,5%**

Prijatelji

21,1%

u potpunosti zadovoljni

58,1%

Nemaju djece

u potpunosti zadovoljni **9%**

Nemaju unuke **81,2%**

Unuci

23%

u potpunosti zadovoljni

24,9%

Nemaju rodbine

u potpunosti zadovoljni **21,7%**

Susjedi

FORMALNA PODRŠKA

Vjerska zajednica

vrlo zadovoljni 23,4%

Nemaju iskustva s navedenim 23,9%

12,1%

vrlo zadovoljni

Nemaju iskustva s navedenim

Udruga/savez osoba s invaliditetom

Stručnjaci u područnim uredima Hrvatskog zavoda za socijalni rad

vrlo zadovoljni 10,2%

Nemaju iskustva s navedenim 51,7%

16,1%

vrlo zadovoljni

Nemaju iskustva s navedenim

Stručnjaci u sustavu odgoja i obrazovanja

Zdravstveno osoblje

vrlo zadovoljni 10,2%

Nemaju iskustva s navedenim 44,7%

24,5%

vrlo zadovoljni

Nemaju iskustva s navedenim

Pravosudni službenici

Policijski službenici

vrlo zadovoljni 15,5%

Nemaju iskustva s navedenim 28,8%

15,4%

vrlo zadovoljni

Nemaju iskustva s navedenim

Stručnjaci u sustavu zapošljavanja, mirovinskog osiguranja i profesionalne rehabilitacije

Grad Zagreb

vrlo zadovoljni 5,7%

Nemaju iskustva s navedenim 72,5%

15,1%

vrlo zadovoljni

Nemaju iskustva s navedenim

Pružatelji usluge smještaja (npr. dom, organizirano stanovanje, udometeljska obitelj)

**PITALI
SMO**

postoji li potreba
za
**DODATNIM
oblikom
PODRŠKE**

DA

27,1%

72,9%

NE

Dodatni oblici podrške

**OSOBN
ASISTENCIJA**

**EMOCIONALNA
PODRŠKA**

**FINANCIJSKA
PODRŠKA**

PRAKTIČNA PODRŠKA

**INFORMACIJSKA
PODRŠKA**

ZDRAVSTVENA SKRB

**ODGOVARAJUĆE
STANOVANJE**

Svakodnevna medicinska skrb

Obavljanje aktivnosti svakodnevnog života

Najviše osoba s invaliditetom procjenjuje da su u potpunosti nesamostalni u

14,8%

korištenju javnog prijevoza

14,3%

brizi o kućanstvu

Izravni kontakt licem u lice

86,4%

Svakodnevno

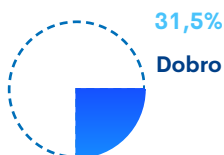
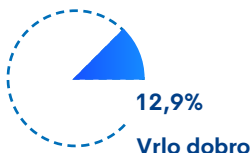
1,9%

Nekoliko puta mjesечно

UTJECAJ INVALIDITETA NA KVALITETU ŽIVOTA

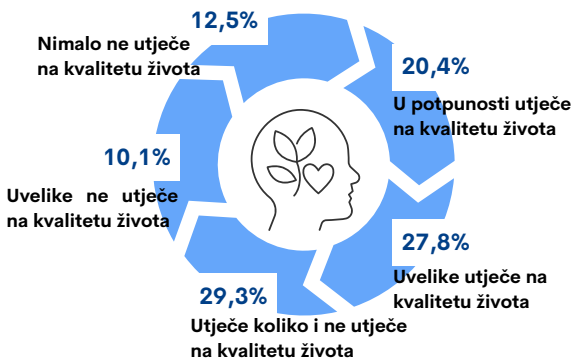
Samoprocjena fizičkog zdravlja

Prosječna vrijednost
ukazuje na
DOBRO ZDRAVLJE

ŽENE
procjenjuju fizičko zdravlje
značajno **lošijim** u odnosu
na muškarce

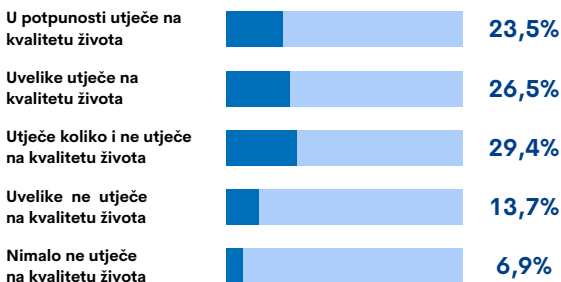
Utjecaj invaliditeta na kvalitetu života

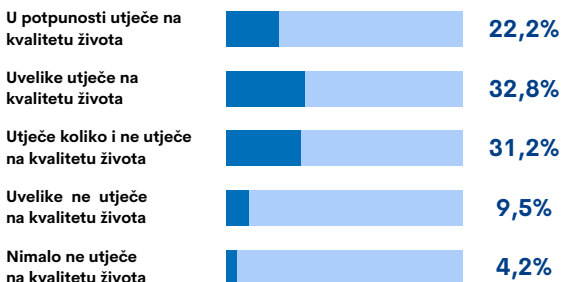
... s obzirom na vrstu oštećenja

Osobe sa **senzornim** i **tjelesnim** oštećenjima češće su navele da invaliditet u potpunosti ili uvelike utječe na njihov život

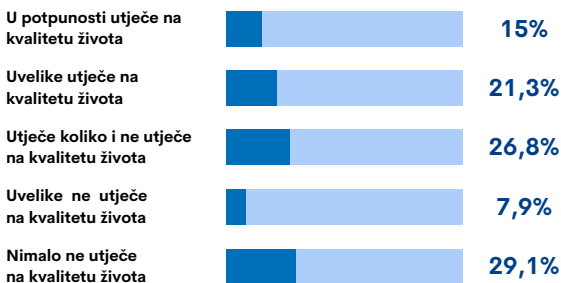
SENZORNA OŠTEĆENJA

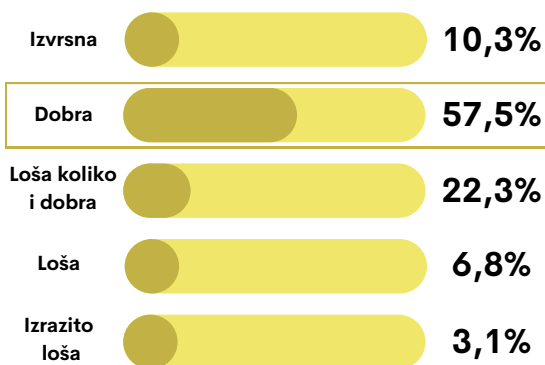
TJELESNA OŠTEĆENJA

OSTALA OŠTEĆENJA

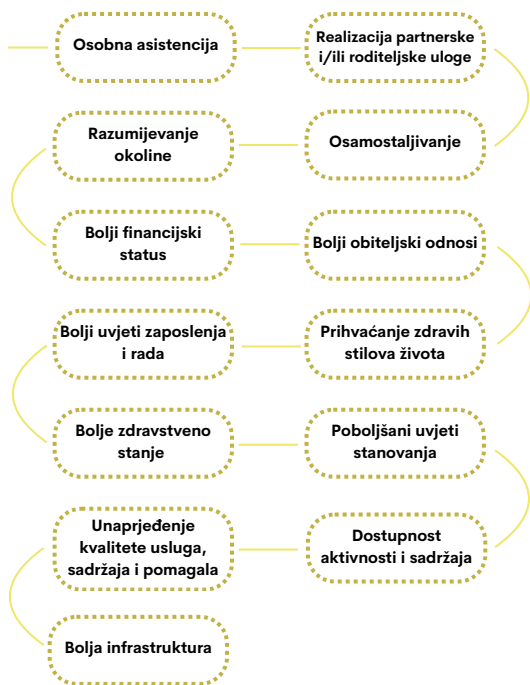

SAMOPROCJENA KVALITETE ŽIVOTA

**PITALI
SMO**

**Što bi moglo
unaprijediti
kvalitetu života**

POZITIVNO MENTALNO ZDRAVLJE

Pojam **pozitivnog mentalnog zdravlja** podrazumijeva postojanje emotivnog, psihološkog i socijalnog zadovoljstva, čime se naglašava važnost socijalnih i osobnih resursa, ali i psihičkih kapaciteta korisnika.¹ Mentalno zdravlje predstavlja sposobnost vlastite prilagodbe na zahtjeve drugih osoba na okolinu uopće, sposobnost za djelovanje te osjećaj sreće.²

EMOCIONALNA DOBROBIT

SOCIJALNA DOBROBIT

PSIHOLOŠKA DOBROBIT

*%SM postotak skalnog maksimuma

Rezultati ukazuju na **DOBRO MENTALNO ZDRAVLJE** osoba s invaliditetom

Najviši prosječni rezultat na pitanju koje pokazuje da su se **osjećali zainteresirano za život/osjećali da im je stalo do života općenito.**

Najniži prosječni rezultat na pitanju koje pokazuje da nisu često osjećali da način na koji društvo funkcionira ima smisla za njih.

¹ Izvor: Vuletić, G., Erdeši, J., i Nikić IJ, B. (2018). Faktorska struktura i validacija hrvatske verzije upitnika mentalnoga zdravlja MHC-SF. *Medica Jadertina*, 48(3), 113-124.

² Izvor: Begić, D. (2016). *Psihopatologija*. Zagreb: Medicinska naklada.

REZULTATI SU POKAZALI I DA ...

MUŠKARCI imaju bolje pozitivno mentalno zdravlje te emocionalnu i socijalnu dobrobit u odnosu na žene.

Bolje samoprocijenjeno FIZIČKO ZDRAVLJE i bolje MENTALNO ZDRAVLJE povezani su s VIŠOM KVALITETOM ŽIVOTA.

STARIJI sudionici svoje fizičko zdravlje procjenjivali su lošijim i kvalitetu života nižom u odnosu na sudionike mlađe dobi.

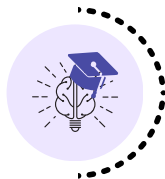
Sudionici koji su svoju socijalnu dobrobit procijenili nižom, razlikuju se po nekim obilježjima od skupine koji su svoju socijalnu dobrobit procijenili višom

Skupina s NISKOM SOCIJALNOM DOBROBITI

Više ŽENA	33,9%
Više UMIROVLJENIKA	41,1%
Manje sudionika ČLANOVA neke UDRUGE	19,6%
Više sudionika treba MEDICINSKU POMOĆ	46,7%
Više onih koji navode da su bili DISKRIMINIRANI	35,2%

MENTALNO ZDRAVLJE I DOBROBIT PREMA STUPNJU OBRAZOVANJA

Sudionici sa završenom **trogodišnjom** srednjom školom imaju **višu emocionalnu i socijalnu dobrobit** u odnosu na sudionike sa završenim ostalim stupnjevima obrazovanja.

MENTALNO ZDRAVLJE I DOBROBIT PREMA RADNOM STATUSU

Zaposleni sudionici procjenjuju svoje **pozitivno mentalno zdravlje boljim** od radno neaktivnih i umirovljenika.

MENTALNO ZDRAVLJE I DOBROBIT PREMA BRAČNOM STATUSU

Veću psihološku dobrobit imaju sudionici koji **nisu u braku**.

MENTALNO ZDRAVLJE I DOBROBIT PREMA VRSTI INVALIDITETA

Lošije mentalno zdravlje i nižu socijalnu dobrobit imaju osobe sa **senzornim i tjelesnim oštećenjima** u odnosu na one s ostalim oštećenjima.

MENTALNO ZDRAVLJE I ZADOVOLJSTVO SKRBI

Sudionici koji imaju **više ukupno mentalno zdravlje** te **emocionalnu, socijalnu i psihološku dobrobit**, ujedno su **zadovoljniji sa skrbi koju pruža Grad Zagreb**.

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Kvaliteta života osim o objektivnim pokazateljima, ovisi i o osobnim doživljajima i emocijama pojedinca, pri čemu je redovito istraživanje i praćenje subjektivne kvalitete života temeljni zahtjev u planiranju svih politika koje utječu na kvalitetu života osoba s invaliditetom.

Osobe s invaliditetom u lošijem su socioekonomskom položaju u odnosu na druge građane. Zbog toga se politike Grada Zagreba koje se odnose na osobe s invaliditetom dugoročno trebaju kretati u smjeru pružanja snažnije i sveobuhvatne podrške, kako razvijanjem i širenjem socijalnih usluga, tako i jačanjem socijalnih transfera onima kojima je to najpotrebnije.

Mreža socijalnih usluga prilagođenih specifičnim potrebama i što bliže domovima korisnika će se sustavno i kontinuirano širiti. Primjena tehnologija, poput pametnih semafora i pješačkih prijelaza značajno će olakšati kretanje i povećati sigurnost osoba s invaliditetom. Ulaganje u javni prijevoz s ciljem što veće prilagodbe za osobe s invaliditetom, kao i osiguravanje informacijsko – komunikacijske pristupačnosti gradskih usluga te digitalizacija ovih procesa, poboljšat će njihovu mobilnost i neovisno življenje.

Promoviranje rada od kuće i fleksibilnih oblika rada kroz digitalizaciju radnih mjesta, uz osiguravanje potrebne tehnologije i obuke, također je važno za unaprjeđenje kvalitete života osoba s invaliditetom. Provođenje kontinuiranih kampanja za podizanje svijesti o njihovim potrebama i pravima, edukacije djece i mladih, obuka za djelatnike u zdravstvu, socijalnoj skrbi i drugim sektorima, ključne su za razbijanje predrasuda i stereotipa te stvaranje inkluzivnog društva. Posebnu pažnju treba posvetiti edukacijama o rodnoj ravnopravnosti.

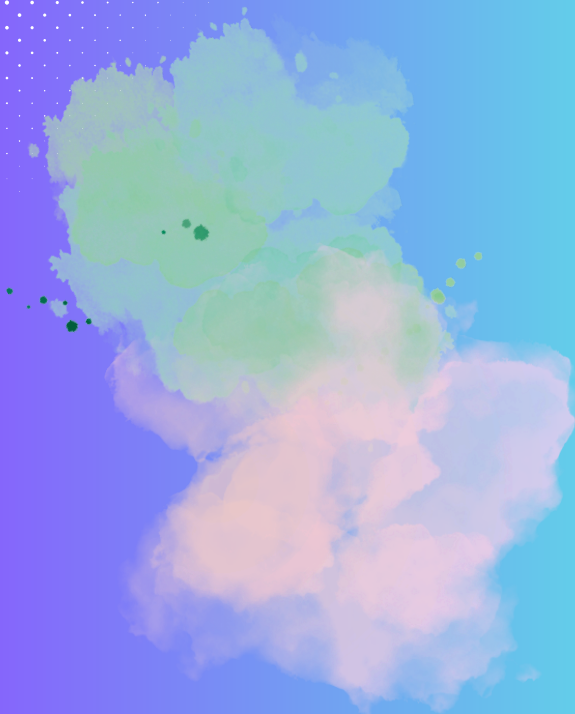
Podizanje svijesti o važnosti mentalnog zdravlja i čimbenicima koji ga podupiru, kao i provođenje kampanja za smanjenje stigme prema mentalnim poremećajima te širenje postojećih centara za mentalno zdravlje, ključni su koraci za jačanje i zaštitu mentalnog zdravlja.

Grad Zagreb će i nadalje provoditi sveobuhvatne politike usmjerene na poboljšanje kvalitete života osoba s invaliditetom, s ciljem osiguravanja pune socijalne sigurnosti, uvjeta za neovisno življenje i aktivno uključivanje u zajednicu.

Kvaliteta života osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu

**Gradski ured za socijalnu zaštitu,
zdravstvo, branitelje i
osobe s invaliditetom**

**GRAD
ZAGREB**